

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001); Odontologija (M 002); Visuomenės sveikata (M 004)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Lytiškai plintančios infekcijos 8 kreditai (216 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2	6
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu. Egzaminą sudaro 3 atvirojo tipo klausimai.			

DALYKO KURSO TIKSLAS

Suteikti žinių apie lytiškai plintančių infekcijų epidemiologiją, patogenezę, kliniką, diagnostiką, gydymą ir profilaktiką; suteikti žinių apie lytinių infekcijų sukélėjų svarbiausias savybes, laboratorinius diagnostikos metodus ir tyrimus.

PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS

Lytiškai plintančios infekcijos (LPI): dažnumas, paplitimas, klasifikacija. LPI epidemiologija ir paplitimą salygojantys veiksnių. LPI sukélėjų klasifikacija. Lytinių partnerių išaiškinimo ir sanavimo reikšmė LPI ir jų komplikacijų bei socialinių pasekmių prevencijoje. Darbo, susijusio su lytinių partnerių nustatymu, kokybės kontrolė.

LPI gydymo ir profilaktikos principai. Diagnozės patikslinimo svarba. Sékmindo gydymo sąlygos gydant LPI. Pasveikimo kriterijų nustatymas. Psichologinė pagalba. Pirminė ir antrinė LPI profilaktika. Darbas su jaunimu reprodukcinės sveikatos srityje. Vyro ir moters lyties organų sandara, fiziologija. Vizualinė ir instrumentinė apžiūra. Uretroskopija. Vizualinė ir instrumentinė apžiūra. Bimanualinis tyrimas. Kolposkopija.

LPI sukélėjai, jų nustatymo būdai: mikroskopija, serologija, imunofluorescencija, nukleorūgščių amplifikacijos tyrimas (NRAT), pasėlis. Tiesioginė mikroskopija gydytojo kabinete, jos reikšmė. Kiti šiuolaikiniai testai, jų jautrumas ir specifišumas. NRAT svarba daugelio LPI diagnostikoje. Jautrumo antibiotikams nustatymas, infekcijų sukélėjų rezistentiškumo antibiotikams problema.

Chlamydia trachomatis infekcijos etiologija, patogenezė, epidemiologija, klinika, komplikacijos, diagnostikos kriterijai, gydymo ir profilaktikos principai.

Mycoplasma genitalium - uretrito ir kitų LPI sukélėjas. Kitos neinfekcinės nespecifinio uretrito priežastys. Reaktyvūs lytiškai įgyti artritai.

Gonokokinė infekcija, epidemiologija, klinika. Vaikų gonokokinė infekcija. Gonokokinės infekcijos komplikacijos, laboratorinė diagnostika. Nauji *N.gonorrhoeae* diagnostikos aspektai. Jautrumas antibiotikams. Gonokokinės infekcijos gydymas ir gydymo nesékmių priežastys bei pasekmės.

Sifilis. Sukélėjas, epidemiologija ir socialiniai aspektai, patogenezė, eigos ypatumai. Ankstyvasis ir vėlyvasis sifilis. Klinikinės formos. Įgimtas sifilis. Epidemiologija, klinika, diagnostikos kriterijai. Laboratorinė diagnostika: tamsaus lauko mikroskopija, serologija: ELISA, RPR, VDRL, TPHA, IFT, kiti šiuolaikiniai tyrimai, 19S-IgM FTAabs. Polimerazės grandininė reakcija (PGR). Tyrimų atlikimo indikacijos ir interpretacija. Likvoro ištyrimo indikacijos ir interpretacija. Sifilio gydymo ir profilaktikos principai. Įgimto sifilio profilaktika.

Virusinės LPI. Lyties takų herpetinė infekcija. ŽIV infekcija. Žmogaus papilomos virusų infekcija. Gimdos kaklelio vėžio profilaktika. Smailiagalių kandilomų gydymas: vietinis, krioterapija, lazerinis gydymas.

Dažniausios infekcinės ir makšties uždegimų priežastys: bakterinė vaginozė, trichomonozė, kandidamikozė. Makšties uždegimų etiologija, patogenėzė, diagnostika, gydymas. Normali makšties mikroflora ir moterų išskyru pokyčių priežastys.

LPI, kurių sukéléjai perduodami per artimą tiesioginį kontaktą (pvz.: pedikuliozė, niežai, užkrečiamas moliuskas).

Kitos LPI: minkštasis šankeris, venerinė limfogranuloma, kirkšnies granuloma. Šių infekcijų paplitimas, klinikos, diagnostikos ir gydymo ypatumai.

ŽIV / AIDS epidemiologija, profilaktika ir valdymas Lietuvoje. ŽIV/AIDS klinikiniai požymiai, diagnostikos ir gydymo ypatumai. Įgyto imunodeficito sindromo (AIDS) klinikinės išraiškos odoje, jų diagnostikos ir gydymo ypatumai. LPI ir nėštumas. LPI įtaka nėstumo eigai, klinika, diagnostika, profilaktika.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Center of Disease Control and Prevention. Oxford University Press. Health Information for International Travel "Travelers' Health" <http://wwwnc.cdc.gov/travel/yellowbook/2022>.
2. Hoffmann C, Rockstroh J. HIV 2015/2016. Medizin Fokus Verlag, 2015. www.hivbook.com
3. Holmes KK, et all. Sexually transmitted diseases. Third 4 th edition. USA: McGraw-Hill, 2008.
4. Lawrence Stanberry, Susan Rosenthal. Sexually Transmitted Diseases. 2 nd edition. Elsevier, 2012.
5. CDC's Sexually Transmitted Infections (STI) Treatment Guidelines, 2021. <https://www.cdc.gov/std/treatment-guidelines/default.htm>
6. The International Union against Sexually Transmitted Infections (IUSTI) guidelines. <https://iusti.org/treatment-guidelines/>
7. Valiukevičienė S, Grigaitienė J, Burg G, Itin P, McGrath J. DOIT: Dermatology Online with Interactive Technology. Webbook. LSMU, VU, 2021. www.cyberderm.net

KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI

1. Dalykų koordinuojantys dėstytojas: Matilda Bylaitė-Bučinskienė (prof. dr.)
2. Rūta Gancevičienė (doc. dr.)
3. Jūratė Grigaitienė (doc. dr.)

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė